

nižší soudy o tvrzení žalované neprovedly důkazy, spokojivše se prostým poukazem k rozhodnutí patentového úřadu té doby co do konečného výsledku nikoli ještě nezvratitelným, takže nezaujaly vlastně vlastní stanovisko ke sporné otázce. Dovolací soud nemá proto dostatečného skutkového podkladu, by mohl ve věci ihned rozhodnouti, a nezbylo než, by rozsudky nižších soudů byly zrušeny a věc byla vrácena soudu procesnímu, by dále jednal a znova rozhodl (§ 496 čís. 3 a 513 c. ř. s.). Dodati jest ještě, že dovolací soud neshledává, že by proti žalované mohlo býti postupováno podle § 10 druhý odstavec uvedeného zákona. Pozastavený projev byl vyvolán dotazem ing. K-a, jemuž šlo o to, zda může nezávadně bez dalšího přiváděti do oběhu clony žalobcovy. Kdyby tedy bylo pravdou, že tyto clony jsou závislými na patentu Dr. B-a — a z toho třeba při § 10 (2) vycházeti — byla žalovaná vzhledem k dotazu ing. K-a, tudíž zvláštní okolností nucena, by ing. K-a informovala podle pravdy, poněvadž by se jinak byla vydala zodpovědnosti za případné porušení patentu ing. K-em.

### Čís. 11759.

**Přijetí směnky na dluh není v pochybnosti novací dluhu, nýbrž jeho upevněním. Pokud vzhledem k okolnostem nebyl dlužník přijetím směnky sprostěn svého obecnoprávního dluhu.**

(Rozh. ze dne 18. června 1932, R I 427/32.)

Žalující záložna, postupnice Josefa L-a, domáhala se na žalovaném nedoplatku kupní ceny za automobil. Žalovaný namítl, že byla vydána směnka a že se původní obecnoprávní dluh stal dluhem směnečněprávním a že nemůže býti jako obecnoprávní vymáhán. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci řízení doplnil a znova rozhodl. Důvody: Prvým soudem bylo zjištěno, že žalovaný podepsal Josefu L-ovi na zbytek kupní ceny 3100 Kč směnku, která byla splatna 22. února 1929, na které však v době podpisu směnky žalovaným doložka splatnosti u žalující strany nebyla, že směnka ta na žalující stranu indosována nebyla, a že pak byla směnka ta prolougována tím způsobem, že prolougační směnka opatřená doložkou splatnosti u žalující strany byla předložena k podpisu žalovanému Václavem Z-ou, jemuž byl Josef L. dlužen 5000 Kč, a že žalovaný tuto směnku podepsal, že směnka zůstala v rukou Václava Z-a a že v době splatnosti nebyla protestována. Odvolací soud ve svém usnesení ze dne 10. října 1930, jímž rozsudek prvního soudu byl zrušen, projevil názor právní, že byla-li směnka dána za účelem placení, nebyl odstraněn původní nárok Josefa L-a, pakliže však byla dána směnka na místo placení, že vznikla podstoupením směnečného závazku privativní novace, takže původní pohledávka zanikla, že však v pochybnosti jest míti za to, že vznikla nová pohledávka za tím účelem, by původní pohledávka trvala vedle ní dále, a že v případě, že privativní novace nenastala a směnka byla domicilována před podpisem, směneční závazek pominul neprovedením protestace a zbyl Josefu L-ovi prvotní nárok, t. j. nárok na zaplacení zbytku kupní ceny. Ze zjištění prvního soudu vyplývá, že

druhou směnku (prolongační) odevzdal Josef L. Václavu Z-ovi, jemuž byl dlužen 5000 Kč, za tím účelem, by ji Václav Z. dal žalovaným podepsati a ponechal si ji za tím účelem, by si mohl u žalující strany vyvednouti peníze. Šlo tudíž jednak o pohledávku Josefa L-a za žalovaným, jednak o pohledávku Václava Z-a za Josefem L-em, tedy o dva různé právní poměry a směnkou, kterou žalovaný podepsal Václavu Z-ovi, měl tomuto býti zajištěn jeho nárok proti Josefu L-ovi. V tom však nelze spatřovati, že Josef L. žalovaného sprostil z jeho závazku proti sobě, že tudíž obecnoprávní původní dluh žalovaného proti Josefu L-ovi zanikl a že vznikl místo něho dluh směnečnoprávní. Ve sporu nebylo vůbec prokázáno, že k takové úmluvě mezi žalovaným a Josefem L-em došlo, a z okolností zjištěných prvním soudem to vyvozovati nelze. Ježto směnka nebyla protestována, zanikl směnečný nárok Václava Z-a proti žalovanému podle § 39 (2) sm. zák. a zůstal mu jen obecnoprávní nárok proti Josefu L-ovi, nikoliv proti žalovanému, Josefu L-ovi zůstal jeho obecnoprávní nárok proti žalovanému v platnosti a mohl jej proto Josef L. žalující straně postoupiti. Tento postup na žalující stranu se stal dle přednesu strany žalující po uplynutí lhůty k protestu směnky, jak patrně z dopisu Josefa L-a ze dne 10. srpna 1929, jímž důkaz soudcem prvním byl připuštěn a proveden. Není tudíž námitka žalovaného, že žalující strana není k žalobě oprávněna, odůvodněna. Prvý soudce na základě svého právního názoru, že vydáním směnky nastal zánik původního dluhu Josefa L-a, žalobu zamítl, nehledě k novému právnímu stavu, který byl vytvořen tím, že směnka nebyla protestována a že směnečný nárok zanikl a, že Josef L. svou pohledávku až po uplynutí lhůty k protestu žalující straně postoupil. Neposoudil proto věc po právní stránce v tomto směru správně. Ježto však žalovaný ve sporu vznesl ještě námitky proti žalobnímu nároku, jimiž se první soudce vzhledem k svému právnímu názoru nezabýval, a nevzal zřetel ani k těmto námitkám a k přednesům stran a k dalším výsledkům řízení průvodního, nemá odvolací soud podklad pro posouzení, zda i ve věci samé věc byla po stránce právní posouzena správně, bylo proto rozsudek prvního soudu zrušiti a naříditi, by řízení bylo doplněno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

### D ů v o d y:

Nelze souhlasiti s názorem rekurenta, že se přijetím směnky, pokud se týče prolongační směnky na zbytek kupní ceny za auto 3.100 Kč změnil původní obecnoprávní dluh žalovaného ve směnečnoprávní, a že nastala novace privativní. Neboť nutným předpokladem novace jest mimo jiné úmysl stran, by uskutečněním nového závazku starý hlavní závazek zanikl, tedy, by tu byl animus novandi (Stubenrauch Komentář str. 777). Plyne to ze slov § 1375 obč. zák. »věřitel a dlužník mají na vůli změnití«. Není-li takováto vůle výslovně vyjádřena, musí aspoň bezpečně najevo vycházeti z okolností, nelze ji však v pochybnosti předpokládati. Ani přijetím směnky na dluh nenastane v pochybnosti novace dluhu, nýbrž jeho upevnění (Grünhut Wechselrecht II. str. 296). Ze zjištěných okolností nižších soudů vysvítá, že k výslovné úmluvě

mezi Josefem L-em a žalovaným nedošlo v tom směru, by přijetím směnky byl žalovaný vůbec sprostěn obecnoprávního dluhu proti věřiteli Josefu L-ovi, že směnkou měl býti vyrovnán nedoplatek kupní ceny za auto. Ani prvý soud nemohl z okolností zjistiti co do směnky B, že šlo o privativní novaci, nýbrž dochází k závěru, že šlo o novaci kumulativní. Odvolací soud právem dovodil, že ani ze zjištění skutkových o prolungační směnce C. nelze usuzovati na takový úmysl stran, jenž by opodstatňoval privativní novaci, a to se zřetelem na okolnosti, za nichž k jejímu přijetí došlo a jak a proč byla odevzdána Josefem L-em jeho věřiteli Václavu Ž-ovi. Ostatně rekurenti připouštějí, že tato prolungační směnka je pro tento spor nerozhodná. Nepochybil tedy odvolací soud, uznáv žalobkyni jakožto postupitelku obecnoprávního nároku Josefem L-em jí postoupeného za aktivně legitimovanou, ježto tento nárok přijetím směnky nezanikl. Protože pak byly proti žalobě uplatňovány žalovaným různé jiné námitky, jež prvním soudem nebyly vyřešeny, právem zrušil odvolací soud rozsudek prvního soudu. Vývody rekursu nejsou s to, by vyvrátily správnost právního posouzení věci odvolacím soudem. Dovolávané rozhodnutí čís. 5938 sb. n. s. na sporný případ nedopadá právě pro nedostatek ujednání stran, by na místě zaplacení kupní ceny byla vydána směnka.

#### Čís. 11760.

**Zřízení pozůstalostního inventáře, předepsané zákonem, musí se státi co nejdříve. Tomu nevadí, že se vedou spory o podstatnou část jmění pozůstalosti a o hodnotné pasivum pozůstalosti.**

**Souhlasná usnesení nižších soudů, jimiž bylo dědici uloženo, by si sám zřídil inventář, a dána mu k tomu cíli lhůta, jsou v rozporu se zákonem.**

(Rozh. ze dne 18. června 1932, R I 430/32.)

V pozůstalostní věci po Václavu F-ovi p o z ů s t a l o s t n í s o u d 1. zamítl žádost dědičky Marie F-ové, by sepis inventáře byl odložen až do právoplatného vyřízení sporu Ck III a 317/31 o pozemky, připsané knihovně dosud Josefu a Anně F-ovým; 2. k sepisu inventáře, který dědička sama opatří, a k předložení dědických výkazů stanovil lhůtu do konce dubna 1932. D ů v o d y: Ad 1. Není důvodu, aby pozůstalostní řízení bylo protahováno, až bude sporná věc vyřízena, protože spor za nynější přetíženosti soudu může býti nevyřízen ještě po několik let. Strana nebude nijak zkrácena, protože pozemky, o něž se vede spor, bude-li uznáno, že náležely polovicí zůstaviteli, budou pak odevzdány jako dodatně na jevo vyšlé jmění. Ad 2. V důvodech rozhodnutí projevila krajský soud názor, že dědička může sama opatřiti sepis inventáře. Tento soud byl jiného názoru, jest však podle § 44 nesp. říz. názorem opravné stolice vázán, připojuje se proto k němu a určil dědičce lhůtu k sepisu inventáře a k předložení dědických výkazů do konce dubna 1932. R e k u r s n í s o u d k rekursu Marie F-ové napažené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Stěžovatelka brání se proti tomu,